

Præsten, for at forhandle. Alting mellem hin-
anden, baade Aandeligt og Verdsligt, Syge-
besøg, Sognets Ommanctering, Sjælesorg, Con-
firmation 2 Gange om Aaret, Psalmebog og
Lærebog; Spørgsmaal om residierende Capella-
nier, Fattiges og Forarmedes Understøttelse og
deslige. Det er en uhyggelig Følelse, der
griber mig, hvergang jeg paantj gennemlæser
eller overtænker dette Lovudkast. Og i Spidsen
for alt dette staaer der: „det skal være Me-
nighedsraadets Hovedformaal at arbejde for,
at den christelige Kjærlighedsaand kan faae
Raaderum i Menigheden.“ Dersom nogen Sæt-
ning er en Floskel, saa troer jeg rigtignok, at
denne er det; den christelige Kjærlighedsaand
faaer ganske vist intet Raaderum paa den
Maade, dertil skal man gaae ad en ganske anden
Vej. Det stæer ikke ved alle disse Mænd over 40
Aar, der ikke have levet et forargeligt Liv, sely
om Præsten maatte vælge dem ud af den store
Masse; det stæer endnu mindre, hvor det er
Massen, der vælger dem og vælger dem ud af
sig selv. Jeg troer, at det i mange Tilfælde
ikke vil blive den christelige Kjærlighedsaand, der
faaer Raaderum, men at der mange Steder
flet ingen Aand vil blive, og at det i mange
andre Tilfælde vil blive en Splidens Aand
baade mellem Præsten og de Eldeste indbyrdes
og mellem Menighedsraadet paa den ene Side
og Menighedens øvrige Medlemmer paa den
anden Side.

Hvad de Forretninger angaaer, som i Ud-
kastet ere tilbeelte Menighedsraadet, da troer
jeg rigtignok, at det med Hensyn hertil flet
ikke er nogen Nødvendighed at skabe en saadan
Institution; Udskillige af dem kunne meget vel
som hidtil overlades til Menigheden selv, saa-
ledes f. Ex. Spørgsmaalet om Confirmation
to Gange om Aaret, Lærebøger og Psalmebøger;
udskillige af dem vedkomme egentlig alene Præsten;
andre, de nemlig, som ere af en verdslig Natur,
kunne ganske overlades Sogneforstanderstaberne,
og hvad endelig de aandelige Forretninger an-
gaaer, ja da trænge vi Præster ganske vist til
Medhjælpere og Medarbejdere; men dersom vi
ikke kunne faae dem paa anden Maade, ville
vi ikke faae dem fremkaldte ved denne Lov;
men Gud flet Lov vi mangle dem ikke, men

vi have dem. Allevægne i de Menigheder, hvor
der er vaakt et christeligt Liv, have vi saadanne
Medarbejdere og Medhjælpere, ikke blot Mænd
over 40 Aar, men Mænd og Konger i enhver
Alder, Karle og Piger, troende Christne, der
gjerne og frivilligt hengive sig hertil. De
hjælpe os med at besøge de Syge, med at tage
os af de fader- og moderløse Børn, af de
Forladte, de Forfudte og Forarmede; de hjælpe
os med at tugte og formane, trøste og styrke,
med Sjælesorg og med Sjælepleie. Det er de
rette Menighedsraader i det Aandelige, deres
Hjælp, tage vi med Glæde imod, vi skjønne
paa dem og vi samtale gjerne med dem om
hvad der, som det hedder i Udkastet, kan tjene
til Guds Riges Fremvæxt i Menighederne, og
de skulle sandelig ogsaa nok kunne give os Bes-
ked om vore Mangler, dersom vi blot kunne
taale at høre det. Det er de rette Menig-
hedsraader i det Aandelige; men dem faae vi
ikke en Eneste af ved denne Lov; thi hvad der
ikke kommer indvortes fra, hvad der ikke bliver
gjort frivilligt og af egen Drift, fører ikke til
Noget; det bliver enten til flet Intet eller til
noget Lunken, som er værre end flet Intet.
De Menighedsraad, som jeg anseer for de
rette, ere rigtignok hverken valgte med de fleste
Stemmer eller beskikke ved nogen Lov; men
de hade et høiere og bedre Kald og Beskikkelse,
og de blive udrustede til deres Gjerning af en
Større, nemlig af Vor Herre selv.

Paa Udkastets Enkeltheder skal jeg ikke ind-
lade mig. Jeg vil om dem kun gjøre een Be-
mærkning, og det er den, at der i Loven al-
deles ikke er taget Hensyn til dem, som i Hen-
hold til Loven af 4de April 1855 have løst
Sognebaandet. Jeg har spurgt mig selv: hvor
skulle disse høre hen? skulle de høre til den
Menighed, de ere udtraadte af, eller til den
Menighed, til hvis Præst de have sluttet sig?
Saa vidt jeg kan see, indeholder Udkastet Intet
derom. Det Rimeligste er vel, at de ingen-
steder skulle høre hjemme, at de ogsaa i dette
Stykke skulle være hjemløse. Men enten er
dette en Uret, som burde heves, eller dersom
det ikke kan være anderledes, hvilket jeg gjerne
vil troe, er det atter et Tegns paa, at Udkastet er
forfeilet, idet det gaaer ud fra en starrt Begræns-